

उरण येथे जलप्रक्रिया विभागातर्फे संसाधन पुनर्वापर आदर्श उपक्रम

वायु विद्युत केंद्र, उरण अंतर्गत जल प्रक्रिया विभागाने “कचरा व्यवस्थापन प्रकल्प” आणि “सांडपाणी पूर्व प्रक्रिया (Sewage Treatment Plant)” करून त्याचा पुनर्वापर करण्यात येणार आहे

“कचरा व्यवस्थापन प्रकल्प”

वायु विद्युत केंद्र, उरण येथे कचरा व्यवस्थापन करून “खतनिर्मिती प्रकल्प हाती घेण्यात आला आहे. यामध्ये वसाहतीमध्ये निर्माण होणारा ओला कचरा व सुका कचरा वेगवेगळा करण्यात येतो. सुक्या कचऱ्यामध्ये प्लास्टिकच्या पिशव्या, बाटल्या, डबे, रद्दी पेपर इ. वस्तु भंगार म्हणून काढल्या जातात किंवा डंपिंग यार्डला पाठविल्या जातात. ओल्या कचऱ्यामध्ये वसाहतीमधील व वायु विद्युत केंद्राच्या कॅंटीनमधील खरकटे, वाया गेलेले अन्न, अंड्याची टरफले, वापरलेली चहा पावडर, भाज्यांची देठे, पाने इ. वस्तु कचरा व्यवस्थापन प्रक्रियेत वापरण्यात येतात. OWC (Organic Waste Converter) मशिनद्वारे या कचऱ्यावर तब्बल दहा दिवस किण्वन प्रक्रिया (Fermentation Process) केली जाते व नैसर्गिक खताची निर्मिती होते. हे खत नंतर वसाहतीमधील बाग-बगिच्यासाठी, घरगुती कुंड्यांसाठी वापरण्यात येते. कचरा व्यवस्थापनद्वारे वसाहत “स्वच्छ-सुंदर” राखण्यात मदत तर होतेच आणि वसाहतीमधील बाग-बगिचा फुलण्यासाठी हातभारही लागतो.

“सांडपाणी पूर्व प्रक्रिया (Sewage Treatment Plant)”

आधुनिक युगात पाण्यास अनन्यसाधारण महत्त्व आहे. बदलत्या पर्यावरणाचा परिणाम म्हणजे दुष्काळ, अपुरा पाऊस इ. काळाची पावले ओळखून पाणी-टंचाईवर मात करणे आवश्यक आहे.

सांडपाणी प्रक्रिया, पाण्याचा पुनर्वापर, पुर्ननिर्मिती या दृष्टिकोनातून विचार करता वायु विद्युत केंद्र, उरण येथे Sewage Treatment Plant ची स्थापना करण्यात आली. मा. मुख्य महाव्यवस्थापक श्री. के. एच. फनी यांच्या शुभहस्ते उद्घाटन व हस्तांतरण कार्यक्रम दि. ३०/११/२००९ रोजी पार पडला. या प्रसंगी वायु विद्युत केंद्राचे अधीक्षक अभियंता, मा. श्री. खोकले, मा. श्री. सोनी, मा. श्री. सगदेव, कार्यकारी रसायनशास्त्रज्ञ श्री. ए.के. शिंदे व इतर मान्यवर उपस्थित होते. वसाहतीमधील सांडपाण्यावर पुनःप्रक्रिया करून त्याचा पुनर्वापर करण्यात येणार आहे. या प्रक्रियेद्वारे आपण साधारणतः रु. १,२५,०००/- (रुपये एक लाख पंचवीस हजार) ची बचत करू शकू. जो खर्च प्रत्येक इमारतीच्या वेगळ्या पाण्याच्या टाकीसाठी व वेगळ्या पाईपलाईन टाकण्याच्या कामी येईल. ज्याद्वारे Sewage Treatment Plant तर्फे तयार होणारे पाणी Toilet च्या Flushline करिता व वसाहतीच्या परिसरातील बाग-बगिच्याकरिता वापरण्यात येईल.

नाशिक येथे ऊर्जा संवर्धन सप्ताह संपन्न

नाशिक औ.वि. केंद्र येथे दि. १४/१२/२००९ ते २०/१२/२००९ या कालावधीत विविध उपक्रम राबवून ऊर्जा संवर्धन सप्ताह पाळण्यात आला. त्यात प्रामुख्याने महाऊर्जातर्फे निर्देशित केलेली हस्तपत्रके वाटणे, वीज केंद्र परिसरात मोक्याच्या ठिकाणी ऊर्जा बचतीसंबंधीचे बॅनर्स / पत्रके लावणे, सह टप्पा क्र. २ च्या सभागृहात मा. गुलाबराव सोनवणे (कामगार शिक्षण अधिकारी) उपविभागीय कार्यालय, नाशिक यांचे दि. १८/१२/२००९ रोजी तर टप्पा क्र. १ च्या सभागृहात मा. एस.बी. भांदेकर (अधीक्षक अभियंता) महानिर्मिती प्रशिक्षण व संशोधन केंद्र, नाशिक यांचे मार्गदर्शन आयोजित करण्यात आले होते. सदर व्याख्यानाचा लाभ वीज केंद्रातील कर्मचाऱ्यांसह शासनाच्या कामगार प्रशिक्षणार्थीनी घेतला. व्याख्यानाच्या माध्यमातून ऊर्जेचे महत्त्व, ऊर्जा

बचतीची गरज, ऊर्जेबाबत जागरूक राहणे, विजेवर चालणारी घरगुती साधने, अनावश्यक वापर, वापरात नसलेली साधने योग्य डागडुजी व देखभालीविना वापरणे कसे धोक्याचे व महागडे असते इ. बाबत मार्गदर्शन व चर्चा घडवून आणण्यात आली. मा. डी.एन. चौधरी (मुख्य महाव्यवस्थापक), जी. एम. पचारे (महाव्यवस्थापक), पी.एम. चौधरी (महाव्यवस्थापक) यांचे सह श्री. आर.व्ही. पाठक व आर.बी. सोनटक्के (अधीक्षक अभियंता) यांनी अन्य अधिकारी व कर्मचाऱ्यांना प्रोत्साहन दिले. सदर कार्यक्रमाचे आयोजन आदेशानुसार सुरक्षितता विभागाने केले होते. कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी श्री. एस.व्ही. वाघमारे (कार्यकारी अभियंता, सुरक्षितता), श्री. एस.एस. सुळेकर (सुरक्षितता अधिकारी) व श्री. एम.जे. चौगुले (कनिष्ठ अभियंता, सुरक्षितता) यांनी विशेष परिश्रम घेतले.